

disse to Partier uden mindste Betænkelighed slutter sig dertil, er for mig tilstrækkelig afgørende med Hensyn til Bedømmelsen af, hvorvidt Forslaget er radikalt eller ikke radikalt. Regeringen kunde meget vel, selv med Fastholden af Venstres Krav om at gaa bort fra den nuværende privilegerede Valgret, have fremsat et Forslag, som ikke i den Grad som det fremsatte Forslag brød med det andet ogsaa af Venstre stillede Krav, nemlig at Landstinget ikke skal være et Ekko af Folketinget.

Det er efter min Mening et meget uheldigt Forslag at basere Valget af Landstinget paa de kommunale Raad. Det er nævnt saa tidt, at disse Raad derved vil blive udelukkende politiske. Det vilde efter min Mening være beklageligt, hvis det skulde blive Tilfældet. Jeg indrømmer selvfølgelig, at i Byerne er de kommunale Raad allerede politiske, men paa Landet kan dette ingenlunde siges at være Tilfældet. I det Øjeblik, at de blev udelukkende politiske, tror jeg, man vilde svække selve Interessen for de kommunale Anliggender, og at man løb Fare for, at de kommunale Raads Medlemmer blev Folk, som ikke i første Række havde Indsigt netop paa det kommunale Omraade. Saaledes som den kommunale Valgret er her i Landet, forekommer det mig, at det andet Krav, man stiller til Landstinget, nemlig at det ikke skal være et Ekko af Folketinget, ved det foreliggende Forslag i Virkeligheden ikke vil ske Fyldest. Man siger — og det er sagt i Motiverne til dette Forslag —, at selve Juni-Grundloven har givet Anvisning paa at søge Landstinget valgt ved de kommunale Raad. Dette er rigtigt, men Juni-Grundloven henviser i sin § 44 til de større Kommunalraad, og dette er ikke nævnt i Motiverne til Regeringens Forslag. Juni-Grundloven nævner selv i den anførte Paragraf Amts- eller Provisraad som dem, man havde tænkt sig som Grundlag for Landstinget. Nu har vi ganske vist ikke ved vor kommunale Lovgivning faaet Provisraad, men Amtsraadene har vi, og naar der tales saa meget om Juni-Grundlovens Aand, maa det siges, at dette Forslag er i væsentlig Uoverensstemmelse med det, der er Juni-Grundlovens Aand, nemlig Kravet om, at de større kommunale Raad skulde være Basis for Landstingets Sættelse. Der ligger her en saa væsentlig Forskel i Valgmaaden, at man overhovedet ikke kan kalde det Forslag, der ligger her, et Forslag i Juni-Grundlovens Aand.

Jeg skal tillade mig at gøre opmærk-

som paa, at den nuværende Konseilspræsident, da vi behandlede Kommunalloven i 1907—08, gjorde sig til Talsmand for, at Amtsraadene, hvis de skulde have nogen Betydning, ikke maatte fremgaa af det samme Vælgerkorps som Sogneraadene, og fremsatte en Antydning af, at man kunde lade dem, der betalte Amtsskatterne, vælge Amtsraadene. Jeg skal i saa Henseende med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier af Forhandlingerne den Gang. Den nuværende højtærede Konseilspræsident sagde — det findes i Folketingstidenden for 1907—08, Sp. 6218 —: „Jeg antydede i Fjor i det Fælles- og Underudvalg, der var nedsat om denne Sag, at jeg ansaa det for naturligt, at man lod Amtsraadene fremgaa af Valg af dem, der er Skatteydere til Amtskommunerne, det vil sige, at det blev Grundejerne i Amterne, der dannede Stammen af Vælgerne til Amtsraadene”. Jeg mener, at den højtærede Konseilspræsidents Anskuelse her har været fuldstændig rigtig, og naar man gaar ud fra denne Udtalelse, forekommer det mig, at man af den nuværende Konseilspræsident kunde have ventet et Forslag, der havde set anderledes ud, end Tilfældet er. Ifølge dette Forslag er Vælgerkorpset til Landstinget og til Folketinget i alt væsentligt det samme. Jeg kender selvfølgelig meget godt den Indvending, der kan fremsættes herimod, at der er nogle Indskrænkninger i den nuværende kommunale Valglov: Opholdsbestemmelsen, Skatteydelsen til Kommunen o. s. v., men jeg siger, at i alt væsentligt er Vælgerkorpset det samme. Saaledes som Forholdene har udviklet sig, og som man har Grund til at tro, at de vil udvikle sig, vil jeg ikke blive forbavset, om det foreslaede Landsting skulde vise sig at blive endnu radikaler end Folketinget.

Det blev fremhævet forleden Dag af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), at han glædede sig over, at de Valgretsbestemmelser, man nu har til Kommunalraadene, dog ikke blev grundlovfæstede ved dette Forslag. Jeg maa tillade mig at udtale netop det modsatte Rent bortset fra, at jeg anser hele Grundlaget for at være daarligt, vil jeg sige, at Betingelsen for, at man overhovedet skulde kunne tænke sig at gaa ind derpaa, maatte være, at de Bestemmelser, paa hvilke dette Forslag bygger, bliver afgjorte i dette Forslag, saa de bliver grundlovfæstede ved dets Vedtagelse. Ellers kan Forholdet blive, at man ved Forandring af en almindelig Lov vil kunne